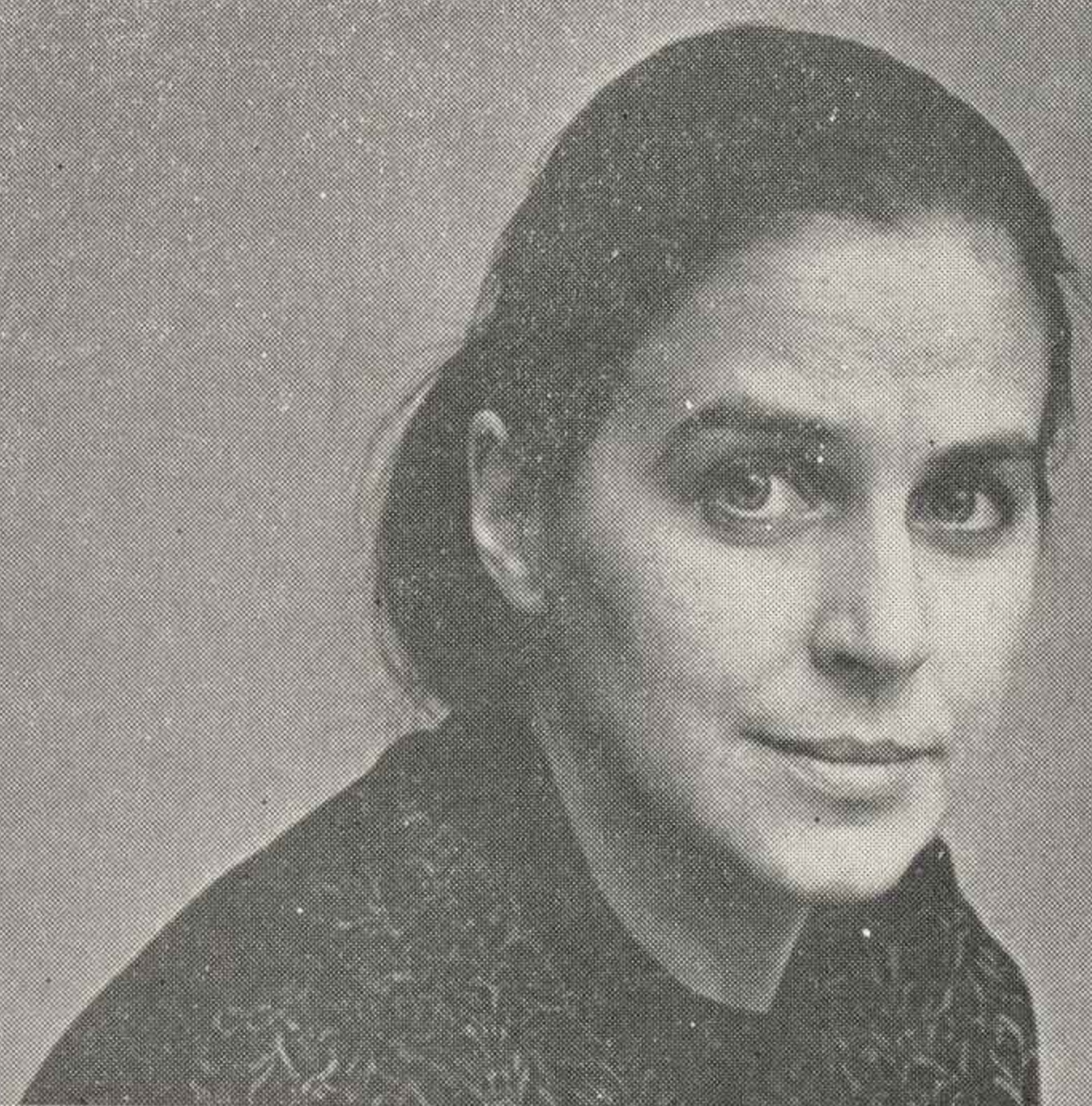

23/71

zofia

artymowska

związek polskich artystów plastyków
centralne biuro wystaw
artystycznych
zofia artymowska
malarstwo
kwiecień 1971
warszawa
„zachęta”, plac małachowskiego 3

Obrazy pokazane na tej wystawie
są wyborem prac z lat 1967—1971
o pozornie różnych założeniach,
będących jednak dalszą próbą
określania przestrzeni.
Wśród nich znajdują się prace
o różnokierunkowych możliwościach
eksponowania,
jak również obrazy segmentowe,
mogące poprzez kombinację układów,
stwarzać coraz to nowe wyrazy
kształtowania przestrzeni.
Z.A.

Zofia ARTYMOWSKA, Warszawa, Piwna 40/42 m 3A

Urodzona w Krakowie, tam też ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w 1950 r.

W latach 1953—1956 pracowała nad polichromią Starego i Nowego Miasta w Warszawie (Nagroda Państwowa II stopnia — zespołowa). Od 1952 r. bierze udział w wystawach w kraju i za granicą, m.in.: NRF — Rheinhausen 1962, Essen (Intergroup 62) 1962 następnie Bad Godesberg 1963, Monachium (Roter Reiter) 1962, 1963, 1964; USA — Chicago 1963; Hiszpania — Santa Cruz de Tenerife (Roter Reiter) 1963. W latach 1959—1960 oraz 1963—1968 przebywała w Iraku, gdzie wykładała na Uniwersytecie w Bagdadzie; należy do Iraqi Artists Association 1964—1968.

Wystawy indywidualne:

Warszawa — 1959, Galeria „Krzywe Koło”

Bagdad — 1960, The Iraqi Society & Association of Engineers

Warszawa — 1963, Galeria ZPAP na MDM

Bejrut — 1964, Hotel Carlton

Bagdad — 1965, Al-Wasiti Art Gallery

Bagdad — 1967, The National Gallery of Modern Art

Łódź — 1970, Ośrodek Propagandy Sztuki

Prace w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie, National Museum of Modern Art w Bagdadzie, Muzeum Sztuki w Łodzi oraz w kolekcjach prywatnych w Iraku, NRF, Stanach Zjednoczonych, Szwecji, Wielkiej Brytanii i in.

Jak zamknąć na płaskiej, ograniczonej i nieruchomej powierzchni płótna, drewnianej deski czy ściany wielość wrażeń płynących nieprzerwanym strumieniem z trójwymiarowej rzeczywistości w której ciągłym ruchem jesteśmy zanurzeni? To problem równie stary jak starą jest sztuka malowania, szukająca nie tylko urody barwy i kształtu ale przede wszystkim — nie bójmy się nieco patetycznego i nadużywanego sformułowania — określenia stosunku człowieka do świata. Bo przecież, pomijając nawet metafizyczny wymiar zagadnienia, wszystko, co chcemy zawrzeć w znaku plastycznym na płaszczyźnie, istnieje w przestrzeni i w czasie, ma swoją objętość i kierunek ruchu. Wszystko, a więc i to co nie będąc przedmiotem samym, stanowi wyabstrahowaną relację układów przestrzennych, oznaczenie stosunków pomiędzy rzeczami istniejącymi w czasie.

Odwiecny więc dylemat malarza — konieczność godzenia przeciwieństw — choć przybiera nieskończoną różnorodność indywidualnych form, rozgrywa się w zasadzie między dwiema skrajnymi tendencjami. Jedna zdąża do ujarzmienia dynamiki życia rygorami zamkniętej płaszczyzny, ograniczając się do płaskiej plamy i konturu, a nawet zmierzając do uniwersalnego ideału niemożliwej do zrealizowania absolutnej jedności. Druga, przeciwnie, wychodzi prawom natury naprzeciw, łamiąc i rozrywając — czasem dosłownie — przyrodzoną jedność płaskiej powierzchni obrazu, by kreować innego rzędu jedność — jedność przeciwieństw.

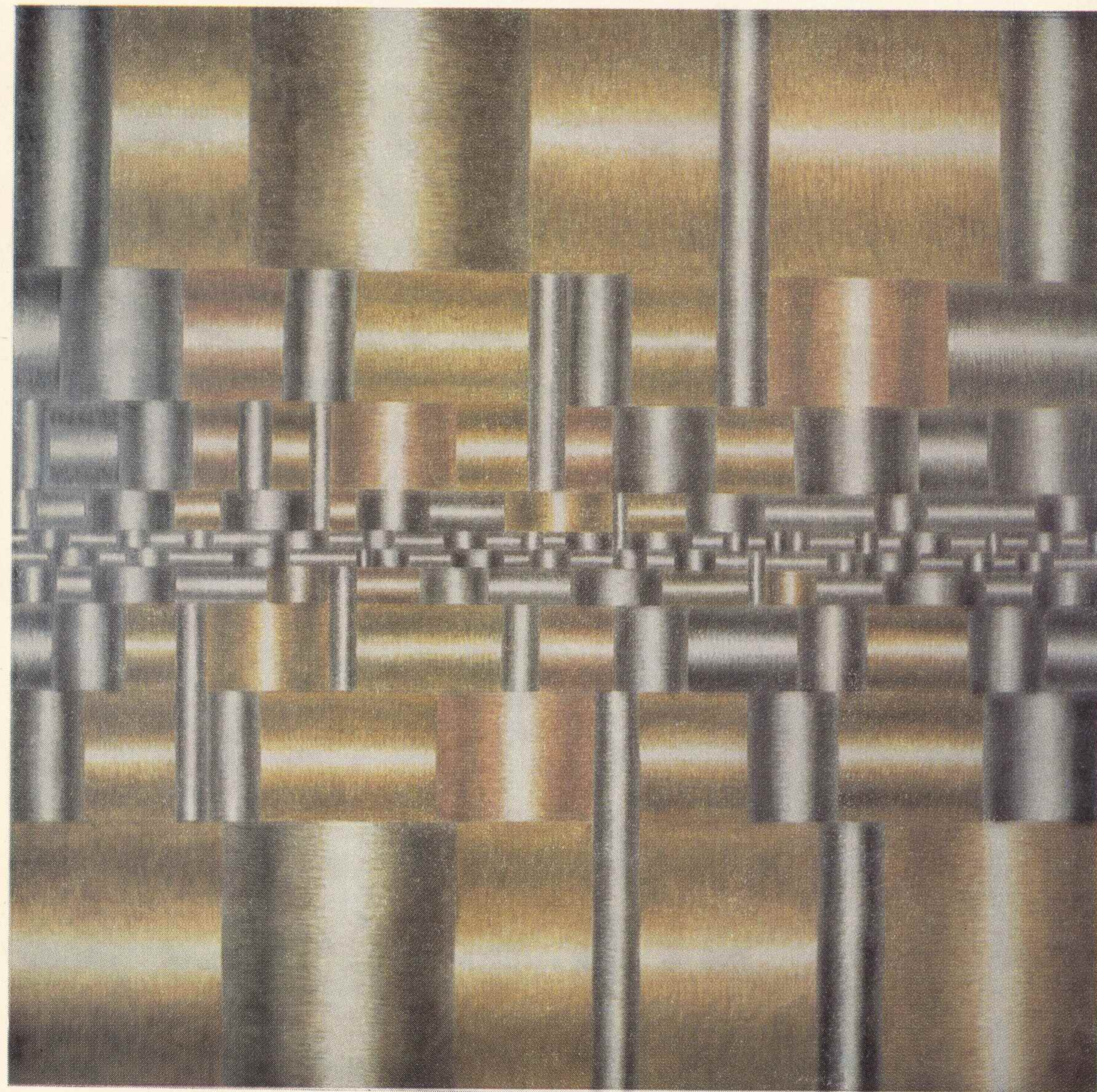
Zofia Artymowska, choć studia akademickie kończyła w pracowni profesora Eibischa, nie była nigdy zainteresowana rozgrywaniem na powierzchni płótna kolorystycznych impresji. Droga jej samodzielnej twórczości wiodła poprzez rozmaite doświadczenia formy monumentalnej, by skoncentrować się w ostatnich latach właśnie na zagadnieniu przestrzeni w obrazie. Wśród dotychczasowych doświadczeń znalazło się i malarstwo ścienne, i pokrewna funkcją mozaika, i tak całkowicie odmienna technika monotypia. Te zmiany technicznych sposobów nie są dziełem przypadku czy tylko zewnętrznych okoliczności, ale wynikają z konsekwentnie realizowanej metody: zmiana narzędzi pozwala uniknąć ru-

tyny, zmusza do atakowania za każdym razem nową formą tych samych problemów.

Z przetruceniem się na technikę malarstwa na płótnie Zofia Artymowska przechodzi od poszukiwań zawieszonych jakby w mniej lub bardziej zróżnicowanej przestrzeni monumentalnego kształtu i sugestii odpowiadającej mu materii do analizy zmiennych związków między rzeczami. Nakładając sobie ścisłą dyscyplinę postępowania zaczyna od studiów, od transpozycji poszczególnych zagadnień na płaszczyznę obrazu. A więc są tu układy równoległych planów, jasno czytelne przez surową geometrię ażurowych krat, są zabiegi sugerujące ruch wciągania w głąb lub wybrzuszania powierzchni w ramach układów koncentrycznych, są sugestie rytmicznego falowania jednokierunkowego, wreszcie bardziej dynamiczne formy spiralne. Dozwolona jest też ingerencja z zewnątrz: odpowiednie zawieszenie obrazu zmienia statykę pionów i poziomów na dynamiczne działanie linii skośnych, w obrazach zaś składanych z kilku części malarzka zostawia inwencji widza dowolne dynamizowanie układów własnym działaniem.

Analiza kształtu i ruchu, przestrzennych relacji rzeczy, prowadzi naturalną drogą do konkretyzacji przedmiotu. Coraz silniej sugerują trójwymiarowość obłe formy, lśniące obojętną gładkością precyzyjnie obrabionego metalu. Zainteresowaniem obdarza tu Artymowska nie tyle jakość materii, co akcję, w jaką wprzega owe formy. Dążą one nieuchronnie do konstytuowania się w nowe przedmioty-symbole, które służą znów ukonkretnianiu i przybliżaniu wyobraźni oderwanych poprzednio pojęć. Zastanawiające jest, jak w tym momencie swoich poszukiwań zbliża się Zofia Artymowska do tych tendencji, które wyrażają różnymi sposobami potrzebę uprawomocnienia artystycznej wypowiedzi, zakotwiczenia sztuki na powrót w rzeczywistości.

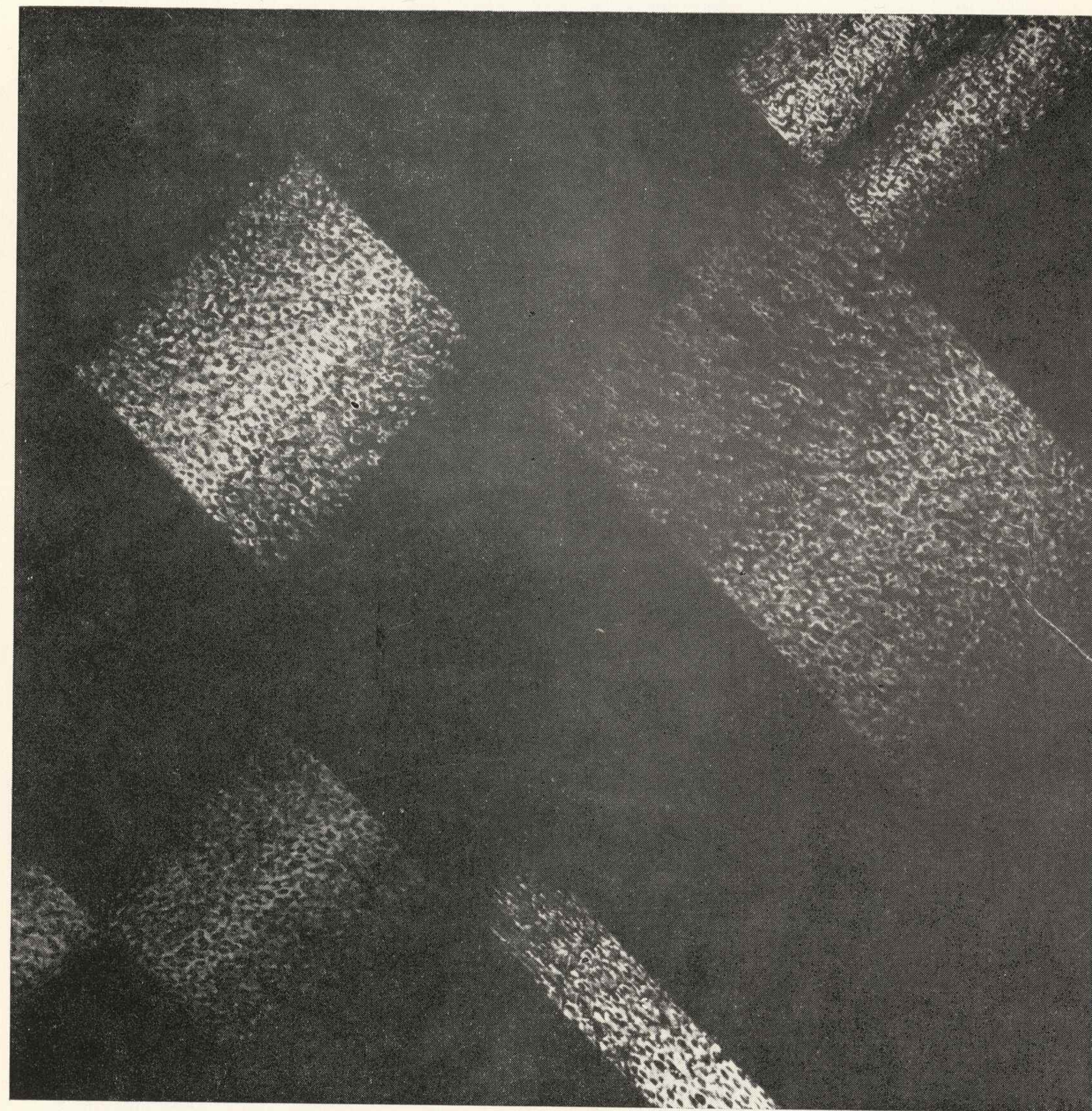
Irena Jakimowicz

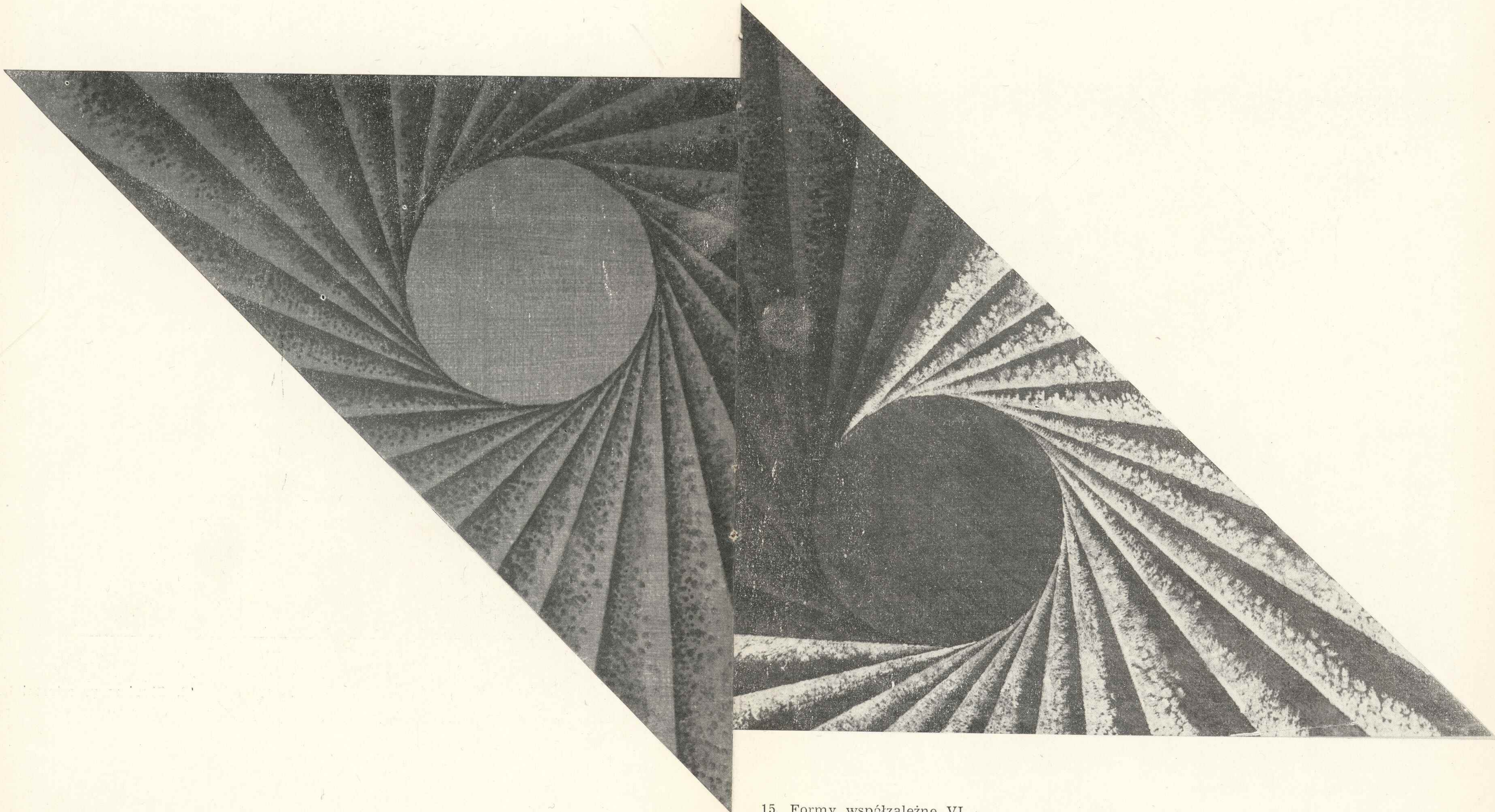
Spis prac

1. Formy współzależne I, 1967, olej, 67×67, 67×67, 55×
×78, 67×67, 67×67
2. Formy współzależne II, 1967, olej, 67×67, 42×89, 37×
×89
3. W głąb, 1968, olej akryl, 67×67
4. Forma zawieszona, 1968, akryl, 67×67
5. Formy współzależne IV, 1968, olej 65×27, 65×33, 27×
×92, 27×92
6. Przestrzeń rytmiczna I (kompozycja różnostronna), 1968,
akryl, 67×67
7. Tryptyk, część II, 1968, olej kredka, 158×110
8. Tryptyk, część III, 1968, olej kredka, 158×110
9. Studium przestrzeni I (kompozycja różnostronna), 1968,
akryl, 67×67
10. Falowanie I (kompozycja różnostronna), 1969, akryl,
67×67
11. Falowanie II, 1969, akryl, 73×73
12. Falowanie III, 1969, akryl, 73×73
13. Przestrzeń rytmiczna II (kompozycja różnostronna),
1969, akryl, 73×73
14. Formy współzależne V, 1969, olej 33×65, 33×65, 33×
×92, 33×92
15. Formy współzależne VI, 1969, akryl, 95×67×67, 95×
×67×67
16. Podział przestrzeni I, 1969, akryl, 67×67
17. Podział przestrzeni II, 1969, akryl, 67×67
18. Podział przestrzeni III, 1969, akryl, 100×100
19. Studium przestrzeni II (kompozycja różnostronna), 1969,
akryl, 67×67
20. Studium przestrzeni III, (kompozycja różnostronna),
1969, akryl 67×67
21. Przestrzeń rytmiczna III (kompozycja różnostronna),
1969, akryl, 67×67
22. Dwie płaszczyzny, 1969, olej akryl, 114×114
23. Rytm I, 1969, olej akryl, 100×100
24. Rytm II, 1969, olej akryl, 100×100

25. Rytm III, 1970, olej akryl, 100×110
26. Poliformy I (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 114×114
27. Poliformy II (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 114×114
28. Poliformy III, 1970, akryl, 73×73
29. Poliformy IV (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 114×114
30. Wibracje (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 114×114
31. Podział przestrzeni IV (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 114×114
32. Poliformy V — wnętrze (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 130×114
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
33. Poliformy VI — wnętrze II (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 130×145
34. Poliformy VII — Knossos (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 100×100
35. Poliformy VIII — wnętrze III (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 145×130
36. Poliformy IX (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 73×73
37. Podział Przestrzeni V — w głąb, 1970, akryl, 92×92, 92×92, 92×92, 92×92
38. W głąb II (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 81×81
39. Poliformy X — ruch (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 130×130
40. Poliformy XI (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 100×140
41. Studium przestrzeni IV (kompozycja różnostronna), 1970, akryl, 65×65
42. Poliformy XII, 1971, akryl, 146×81
43. Poliformy XIII, 1971, akryl, 170×117
44. Poliformy XIV — w głąb III (kompozycja różnostronna), 1971, akryl, 81×81
45. Poliformy XV, 1971, akryl, 89×89

20. Studium przestrzeni III

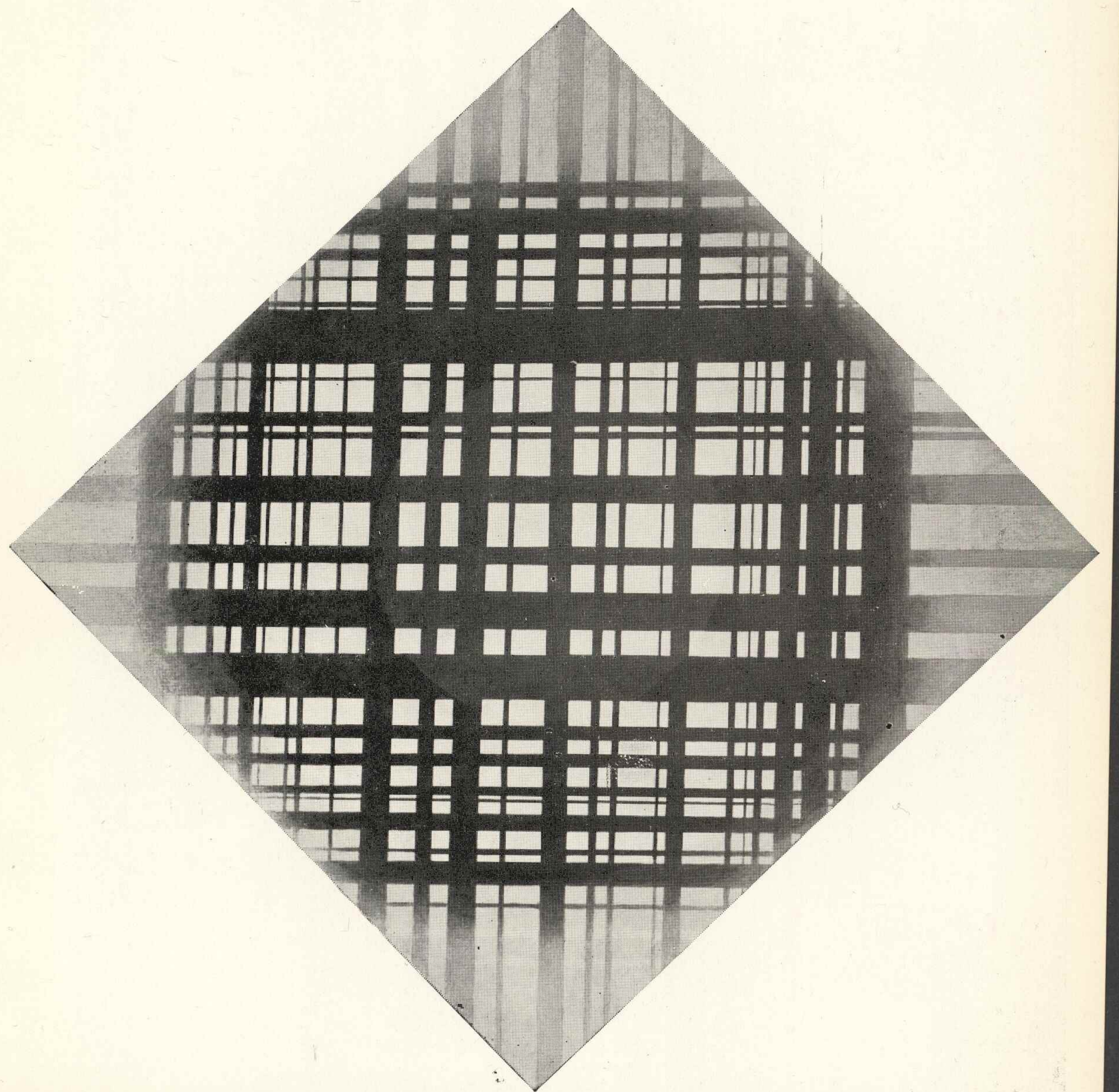

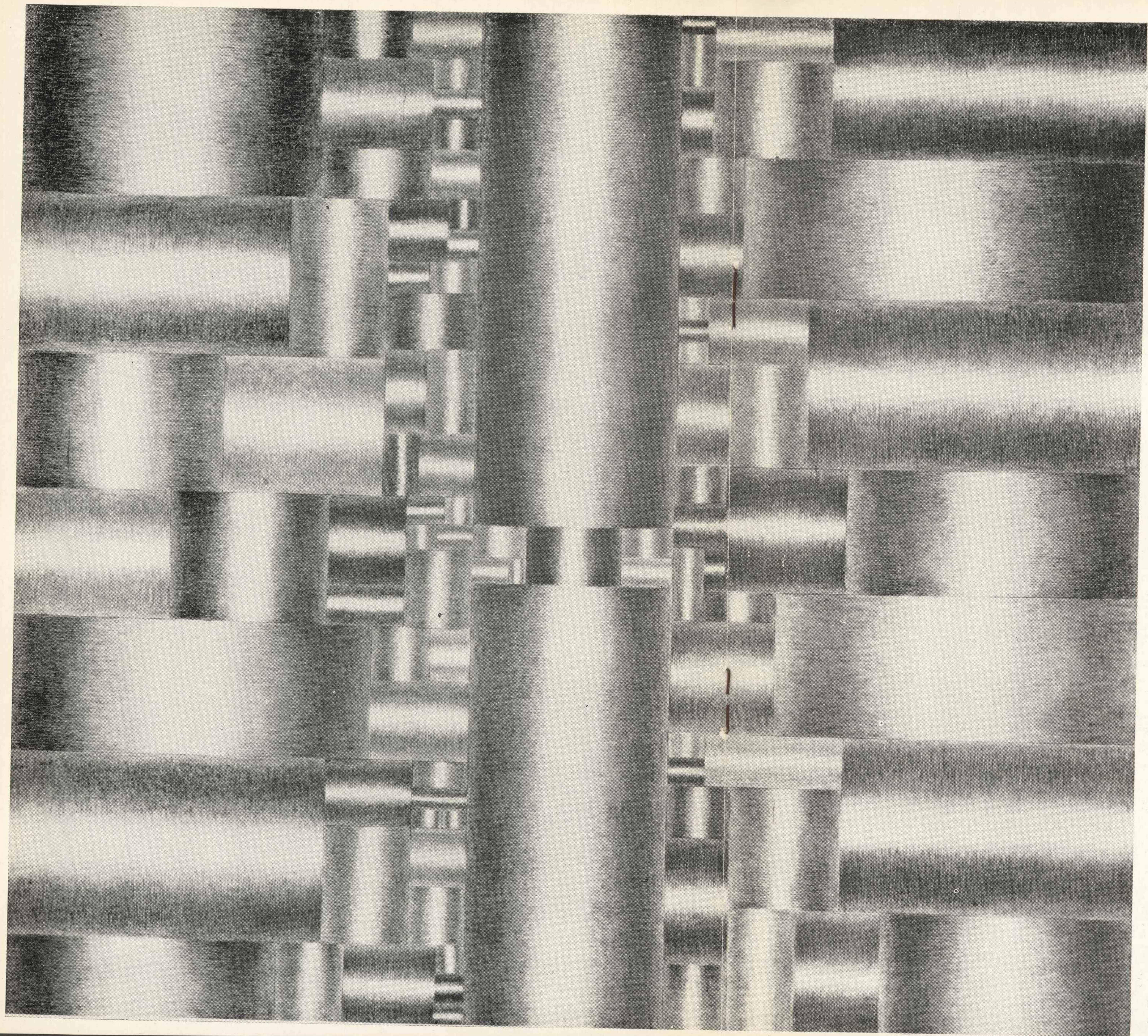
15. Formy współzależne VI

10. Falowanie I

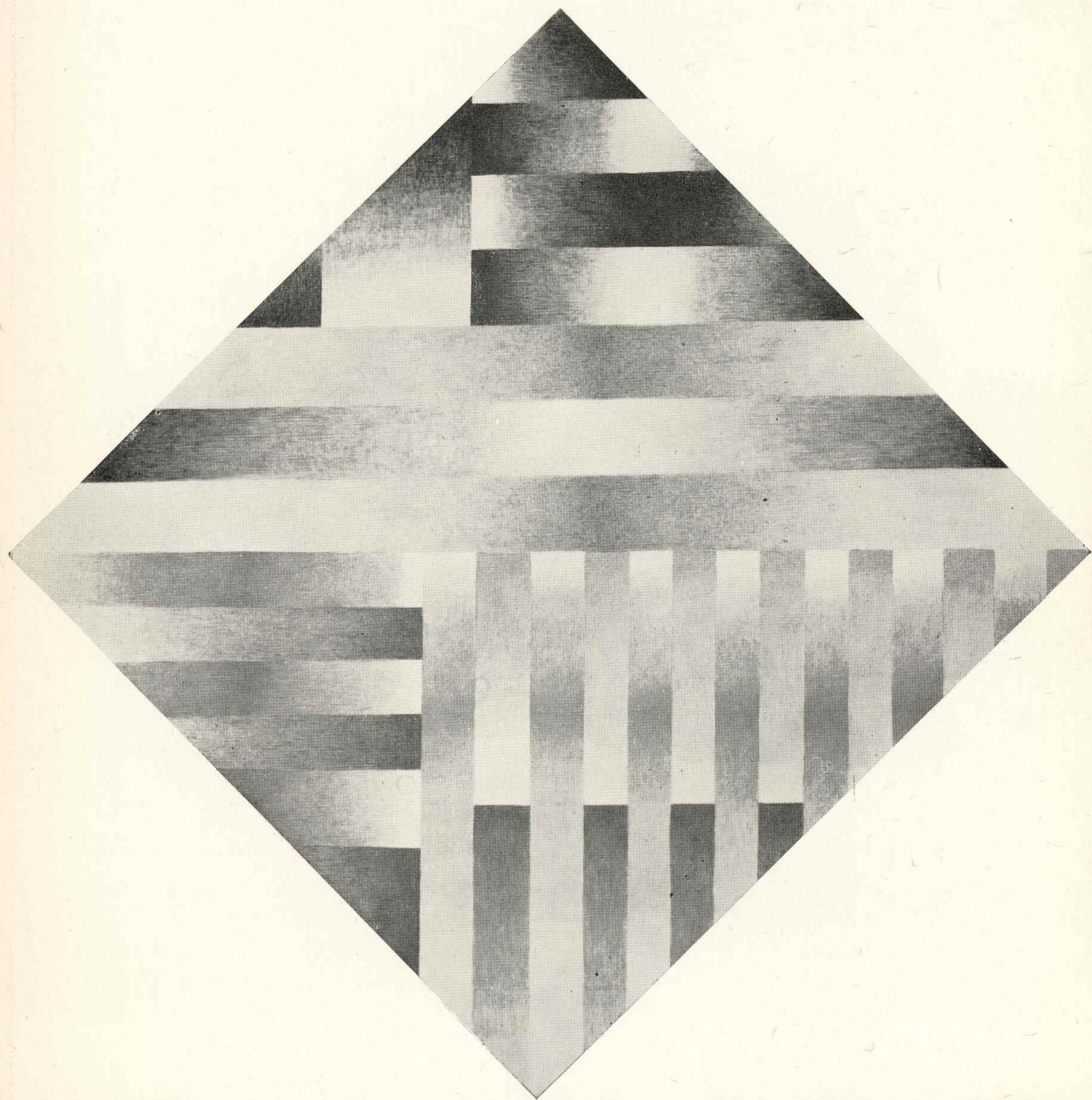
18. Podział przestrzeni III

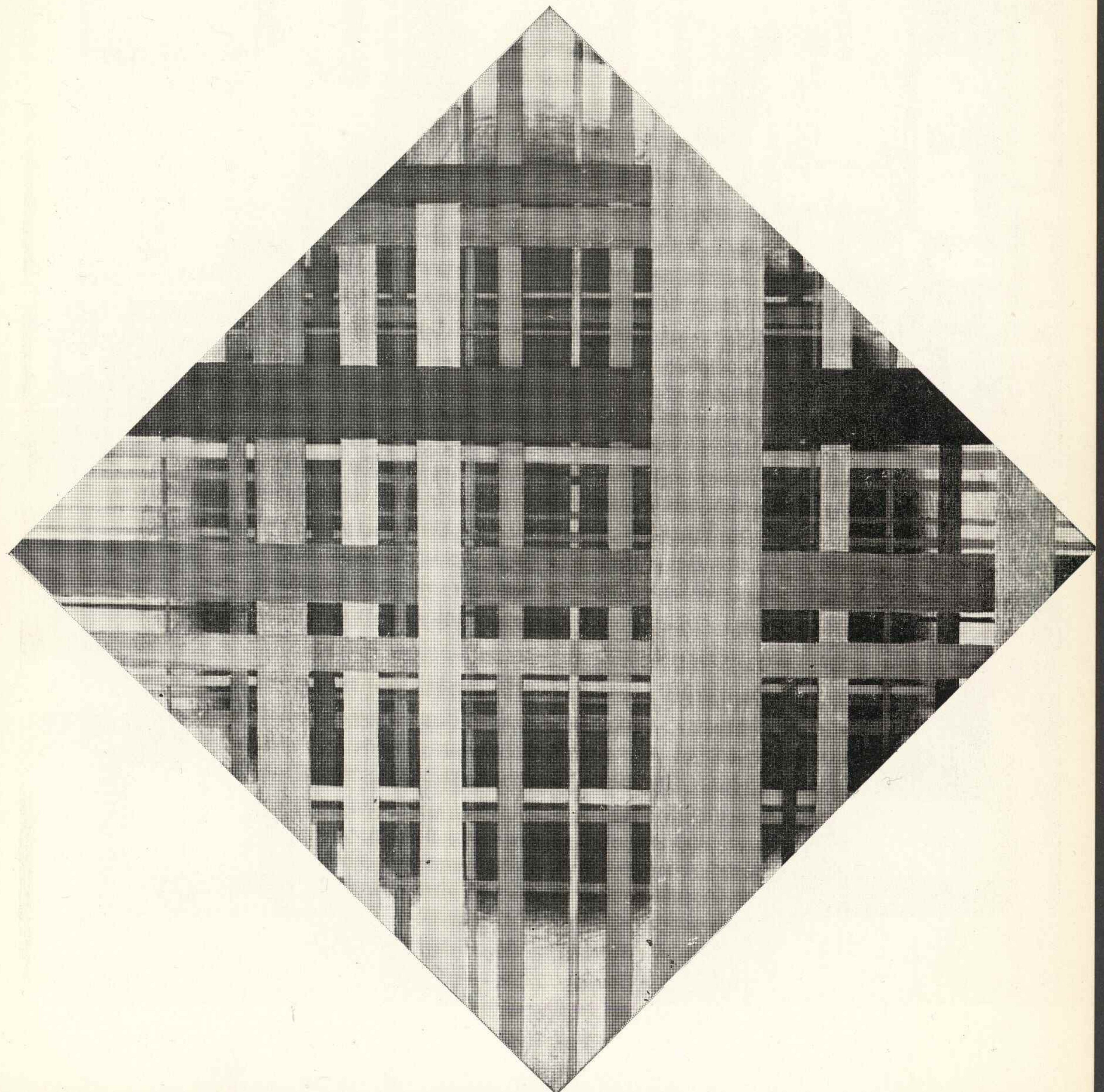

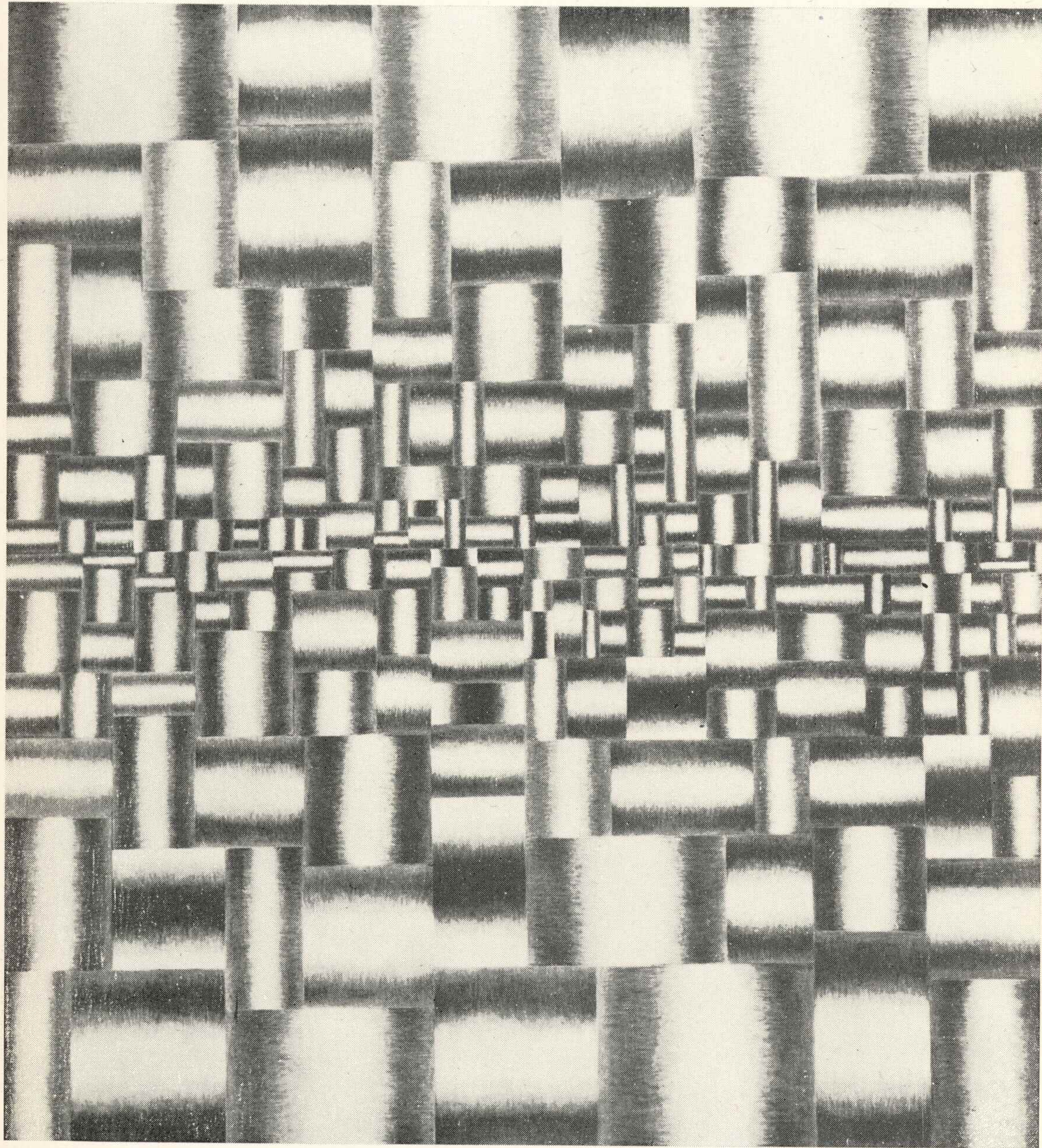
Polifomy VI (wnętrze I)

13. Przestrzeń rytmiczna II

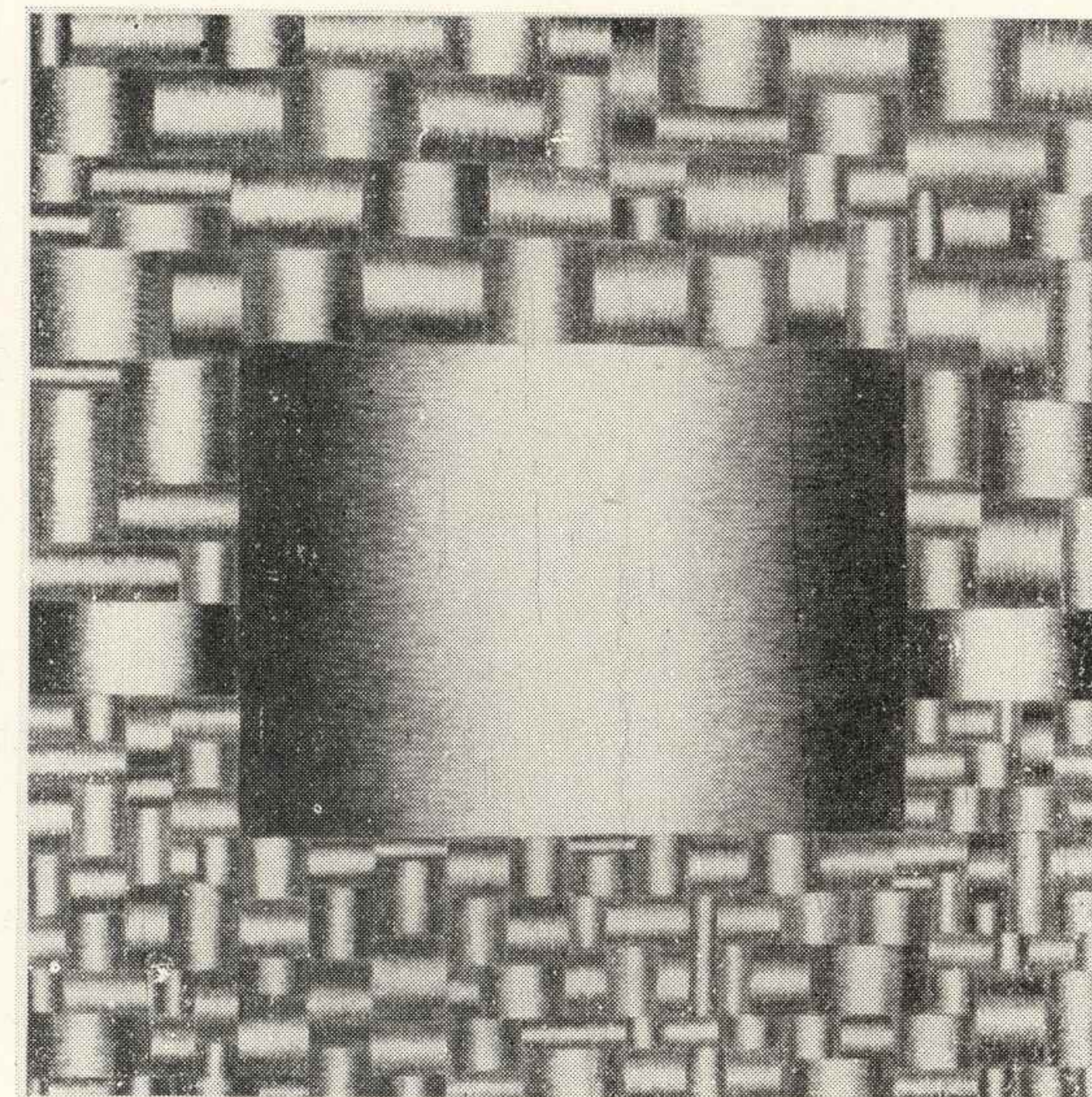

7. Podział przestrzeni II

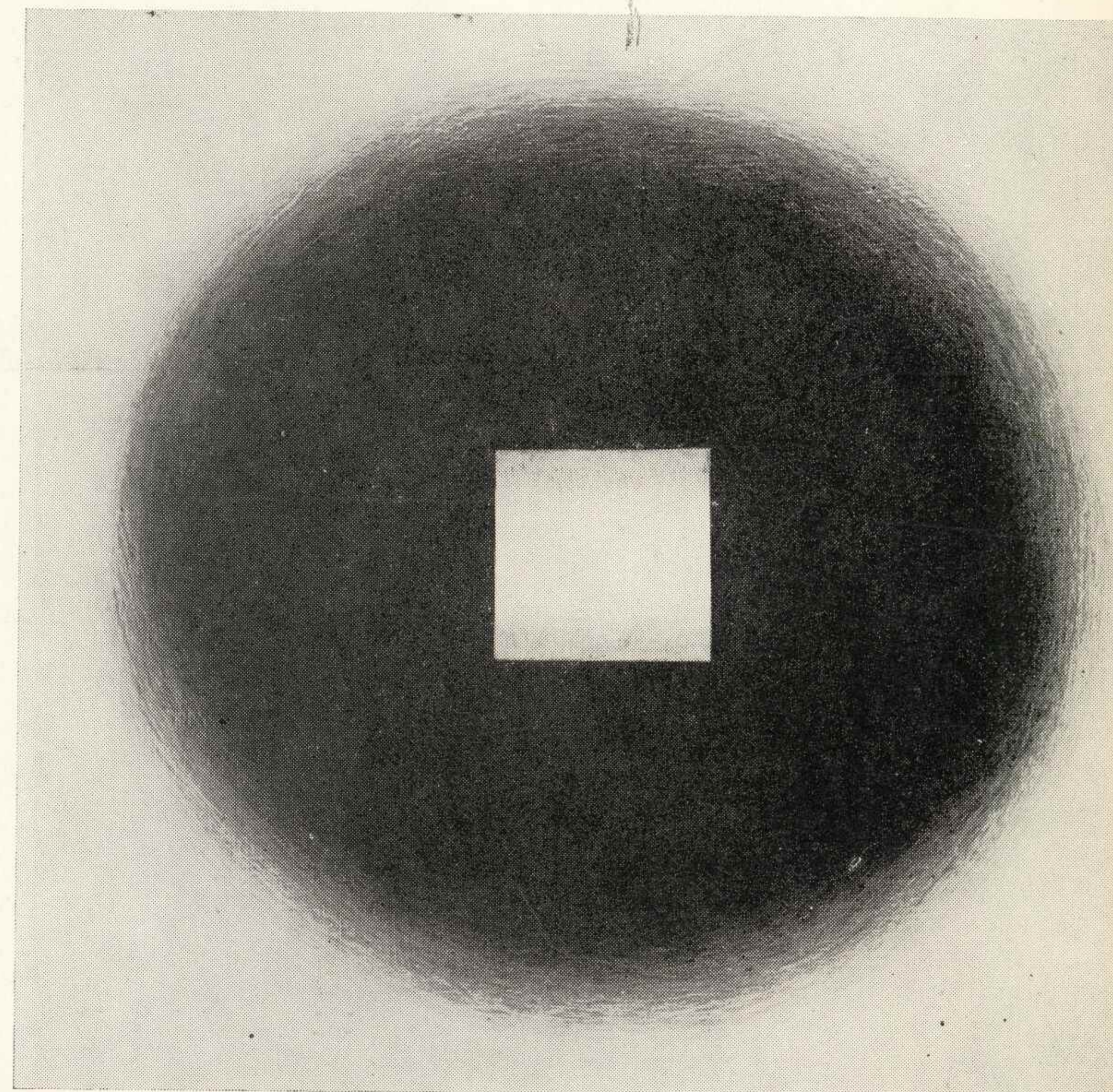
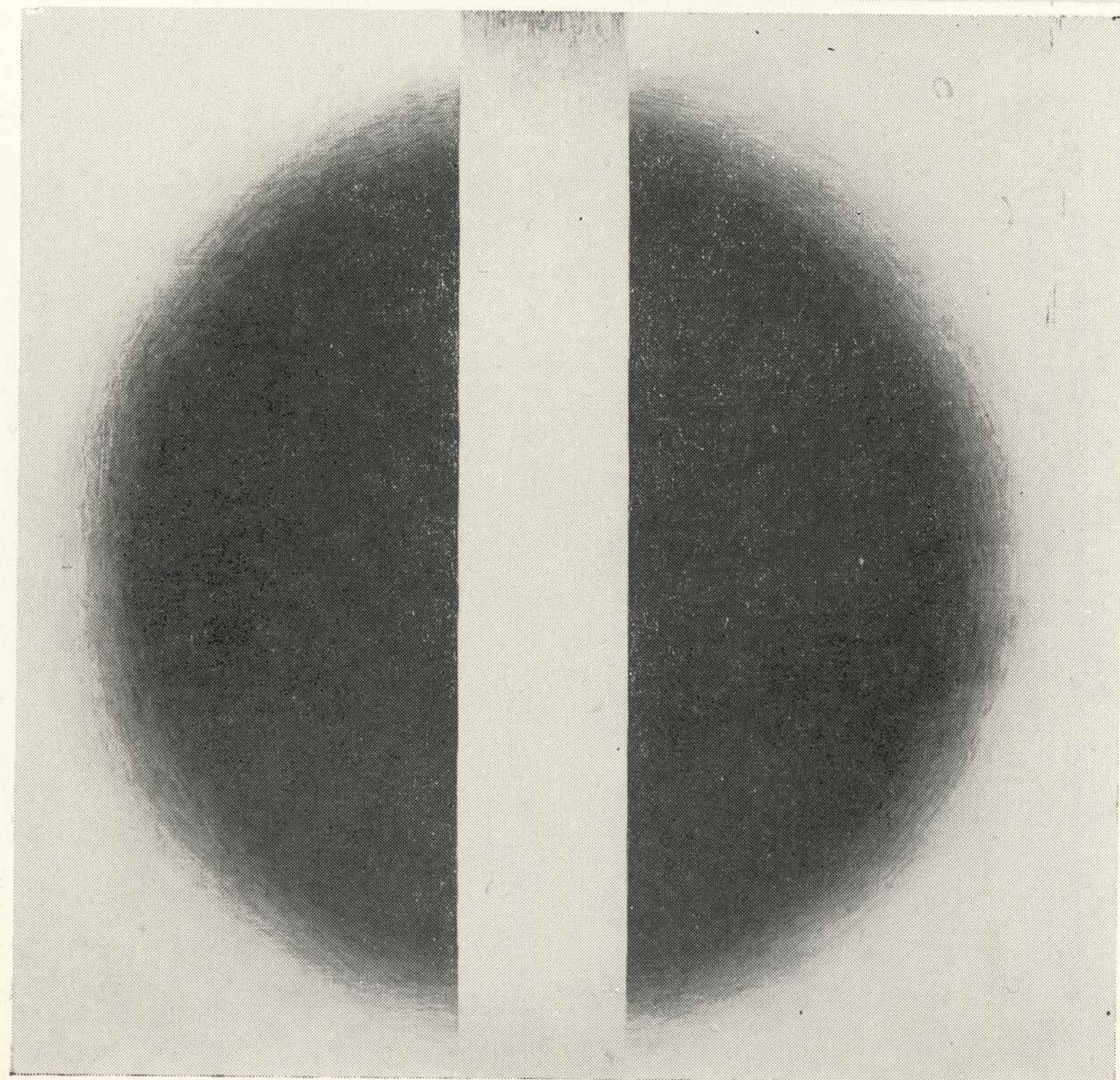
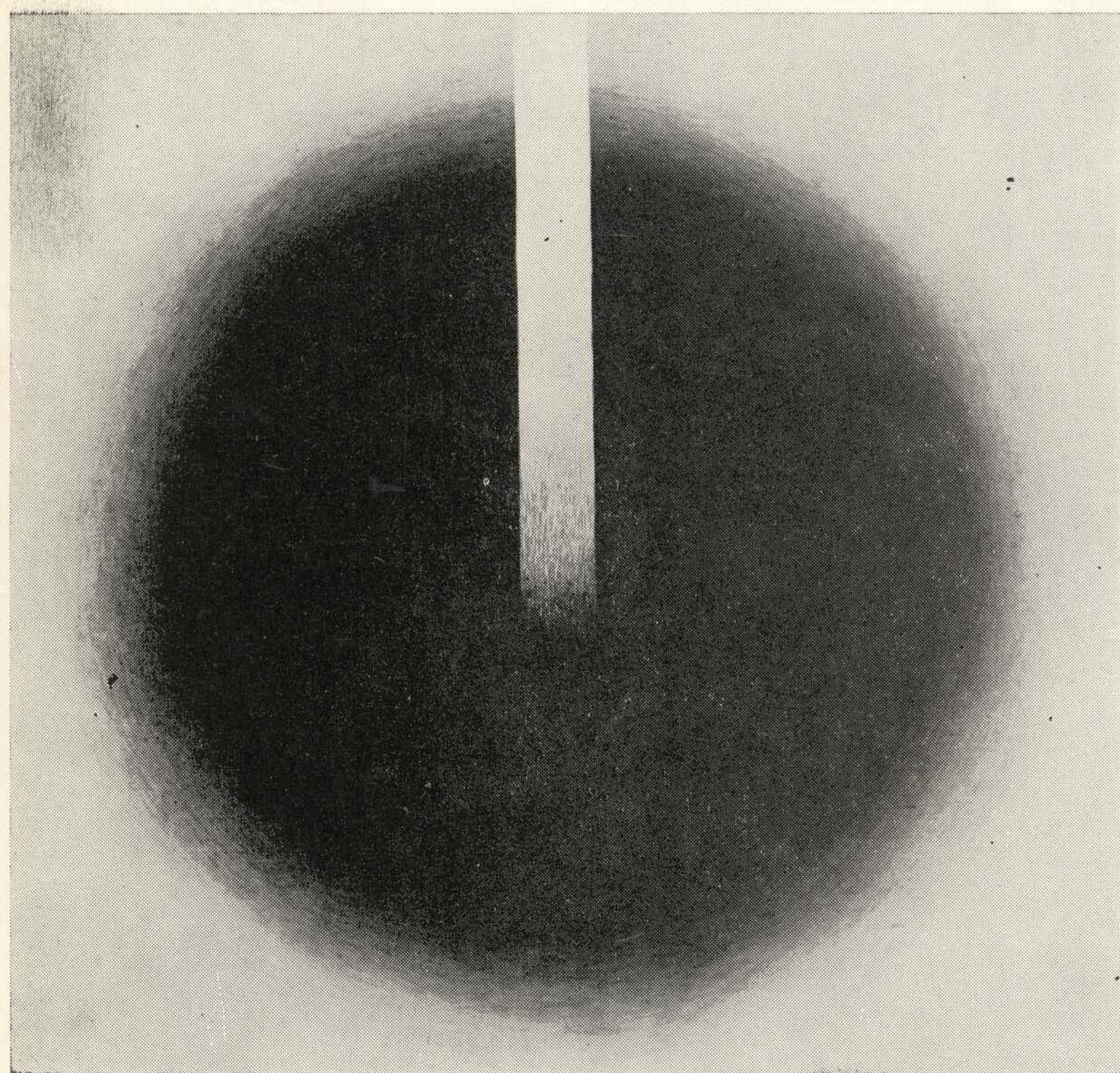
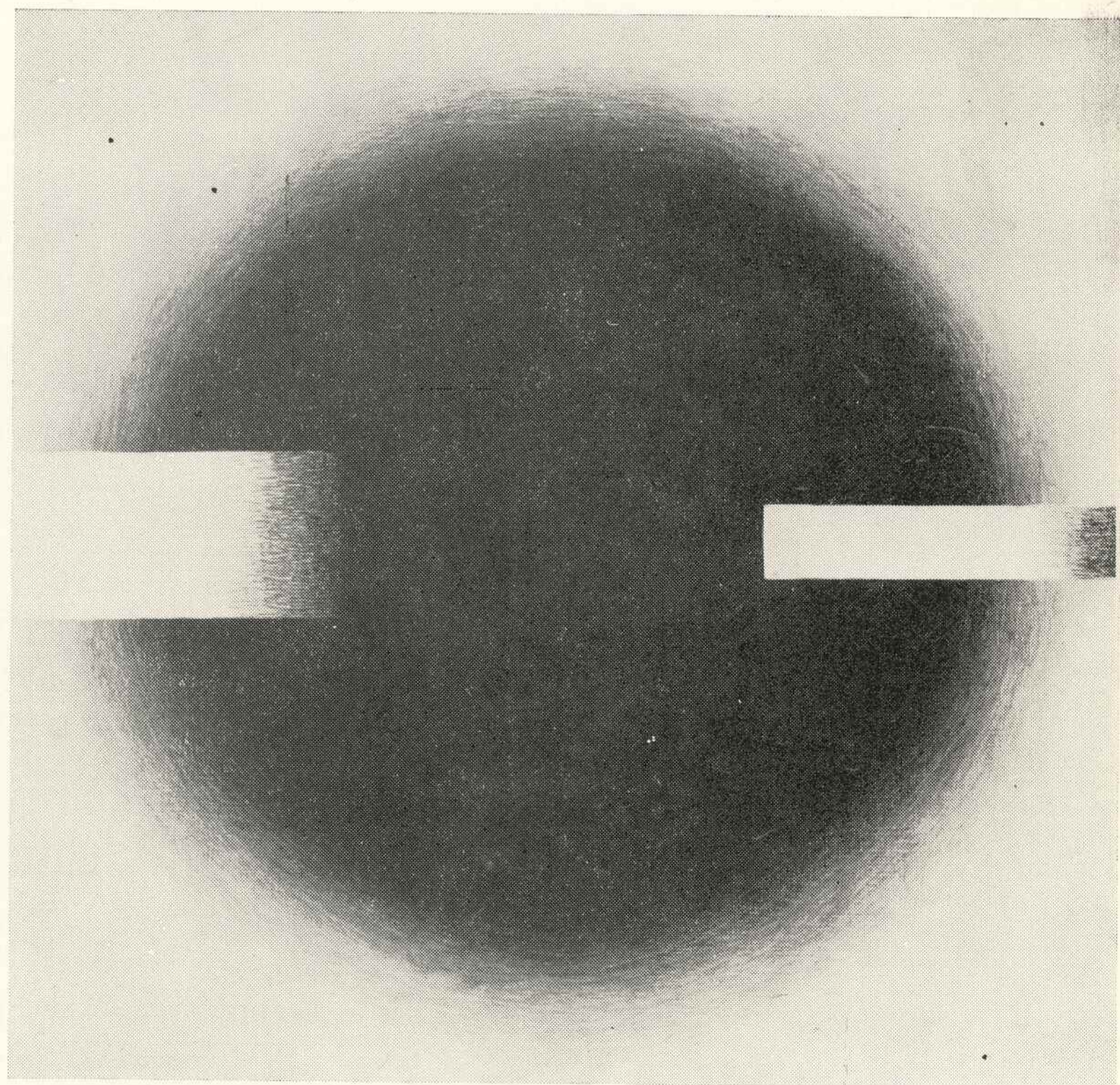

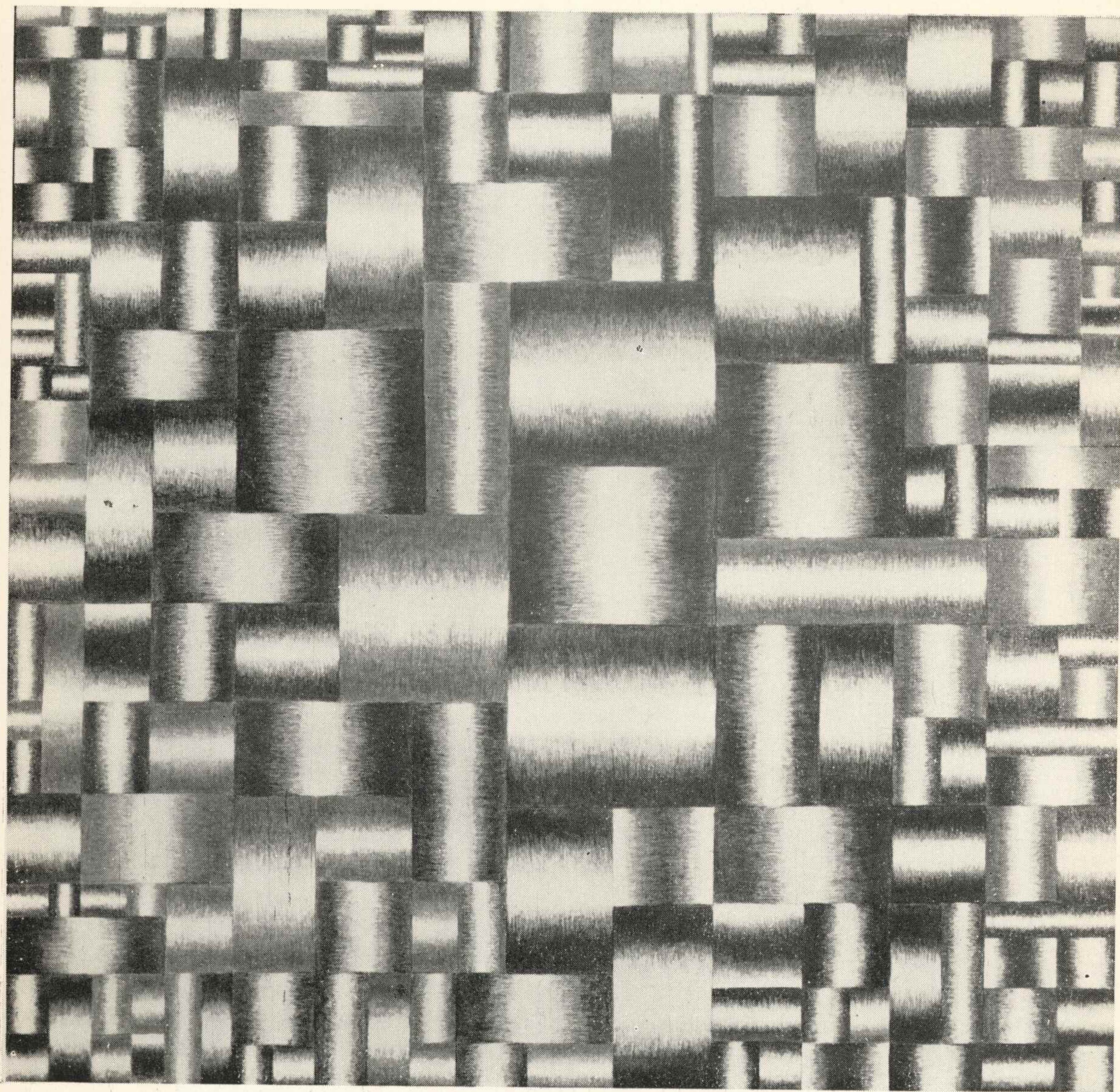
35. Poliformy VIII (wnętrze III)

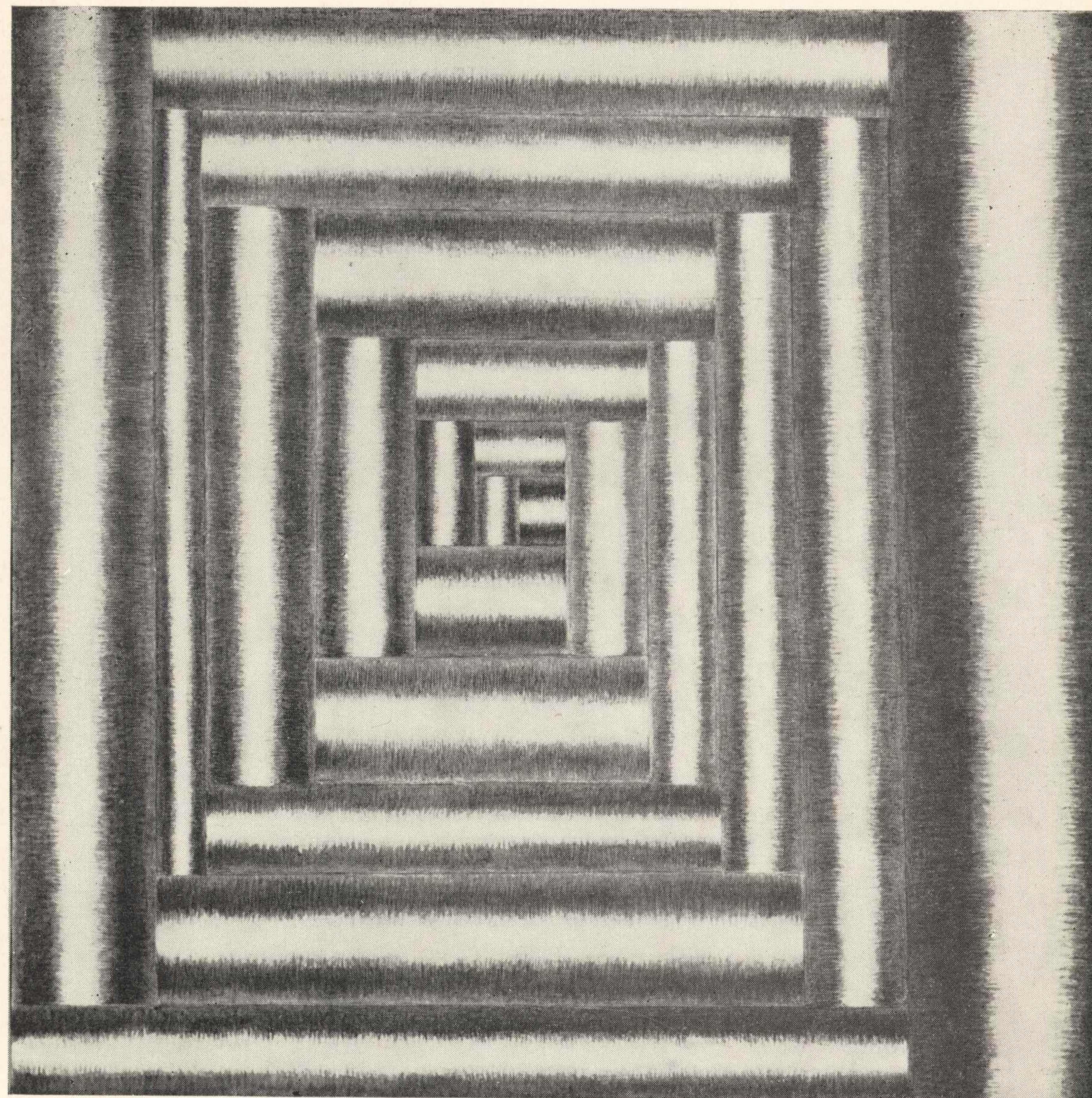
28. Poliformy III

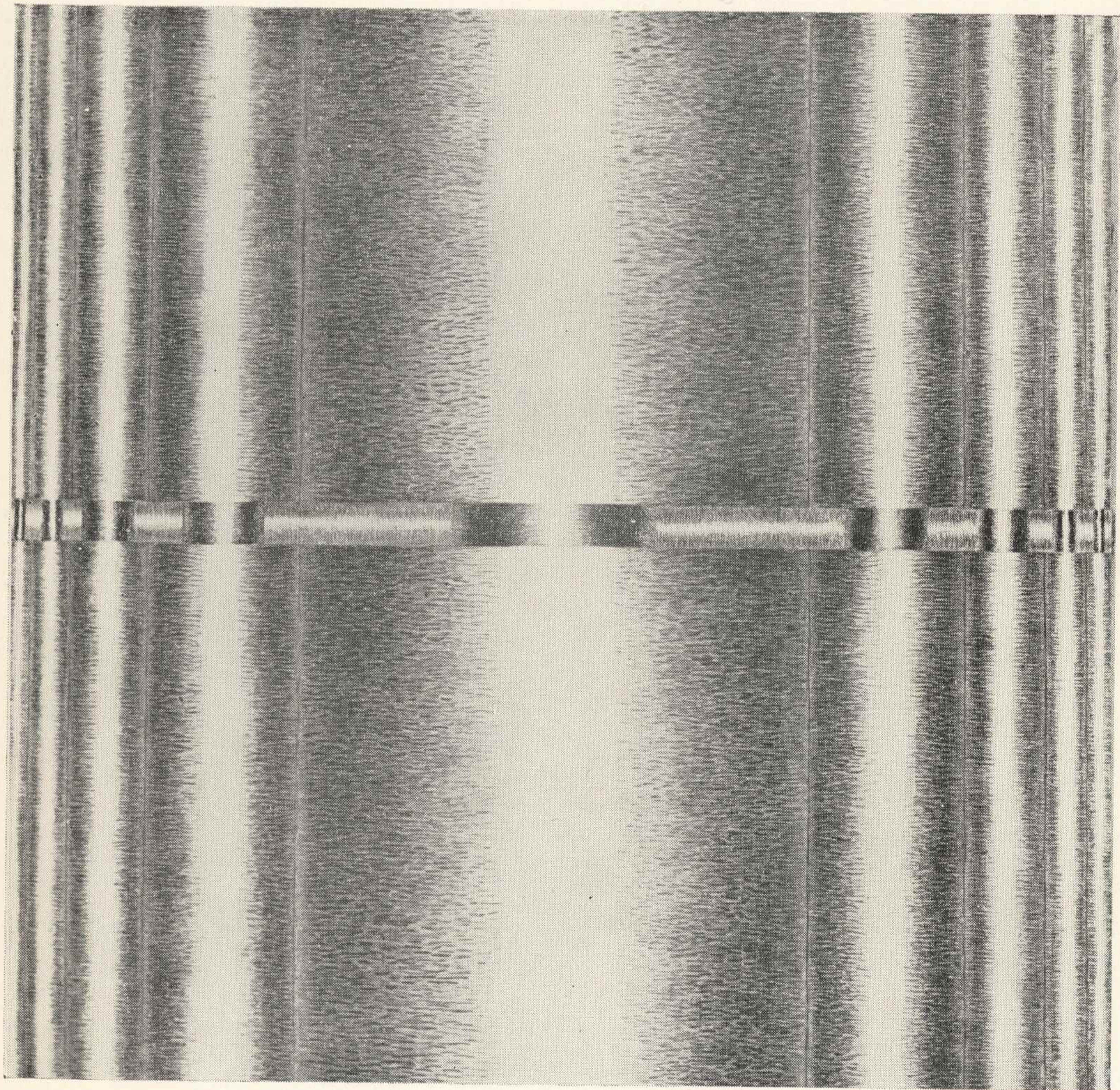
37. Podział przestrzeni
V (w głąb)

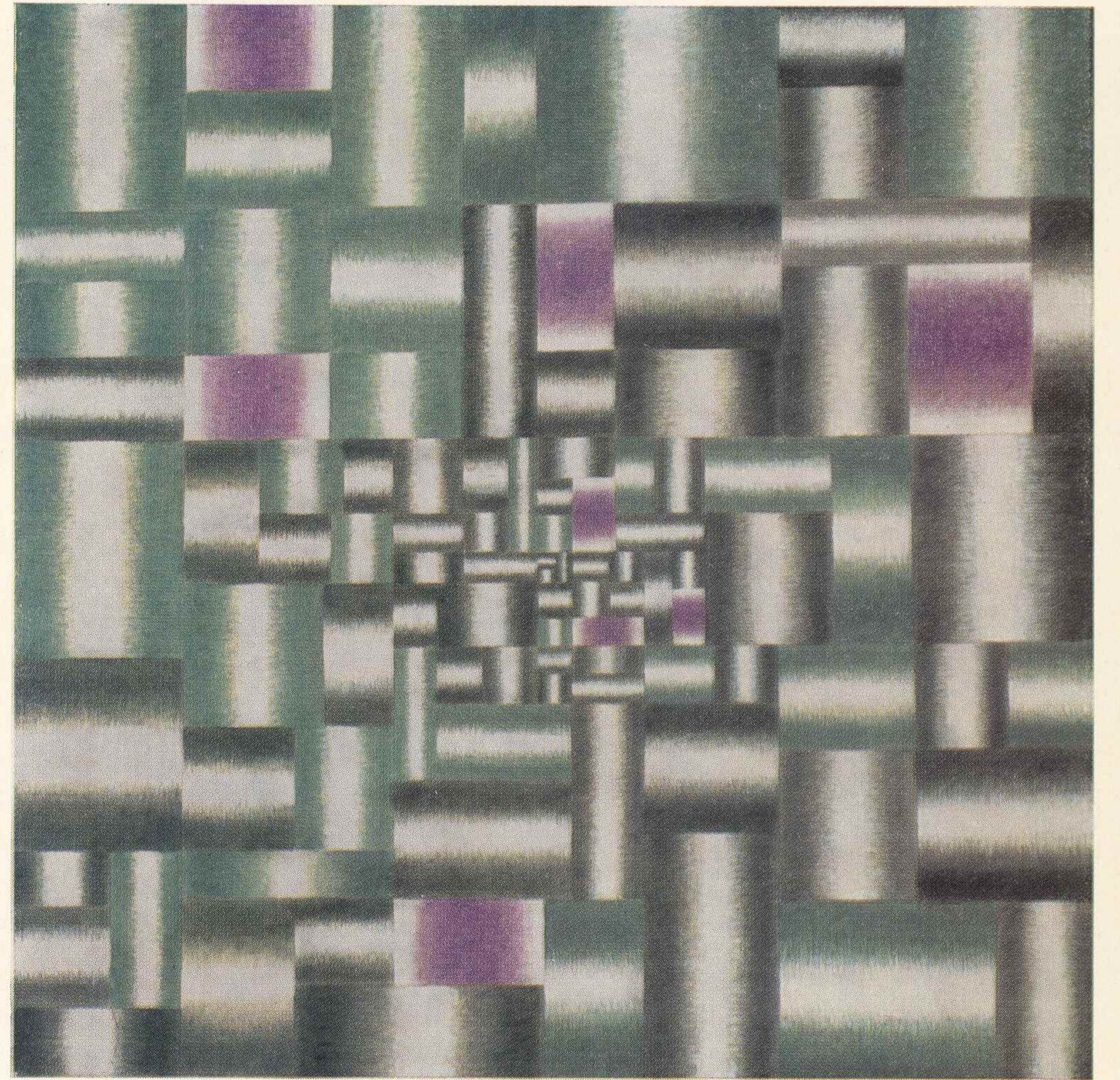
26. Poliformy I

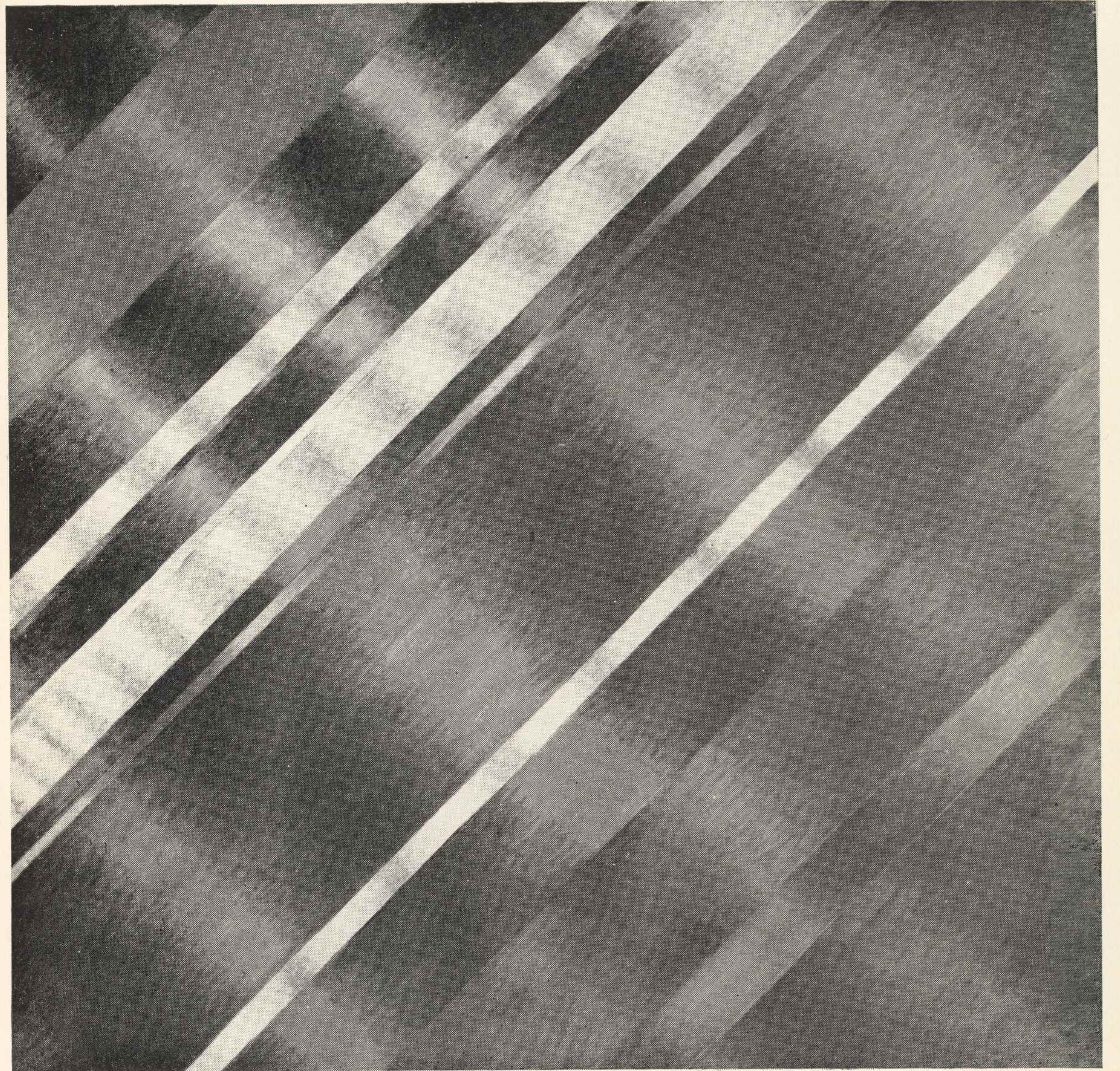
34. Poliformy VII (Knossos)

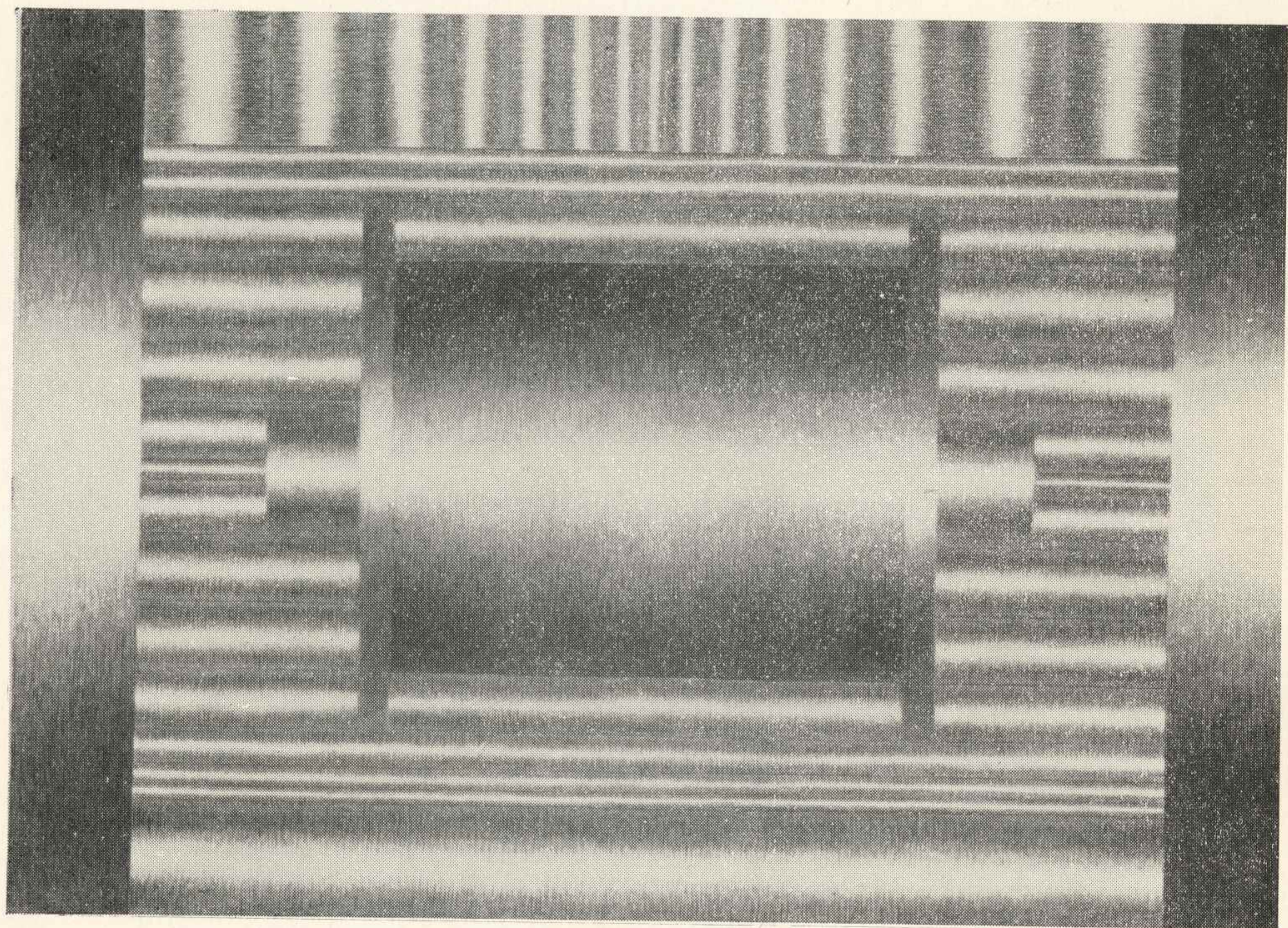

36. Poliformy IX

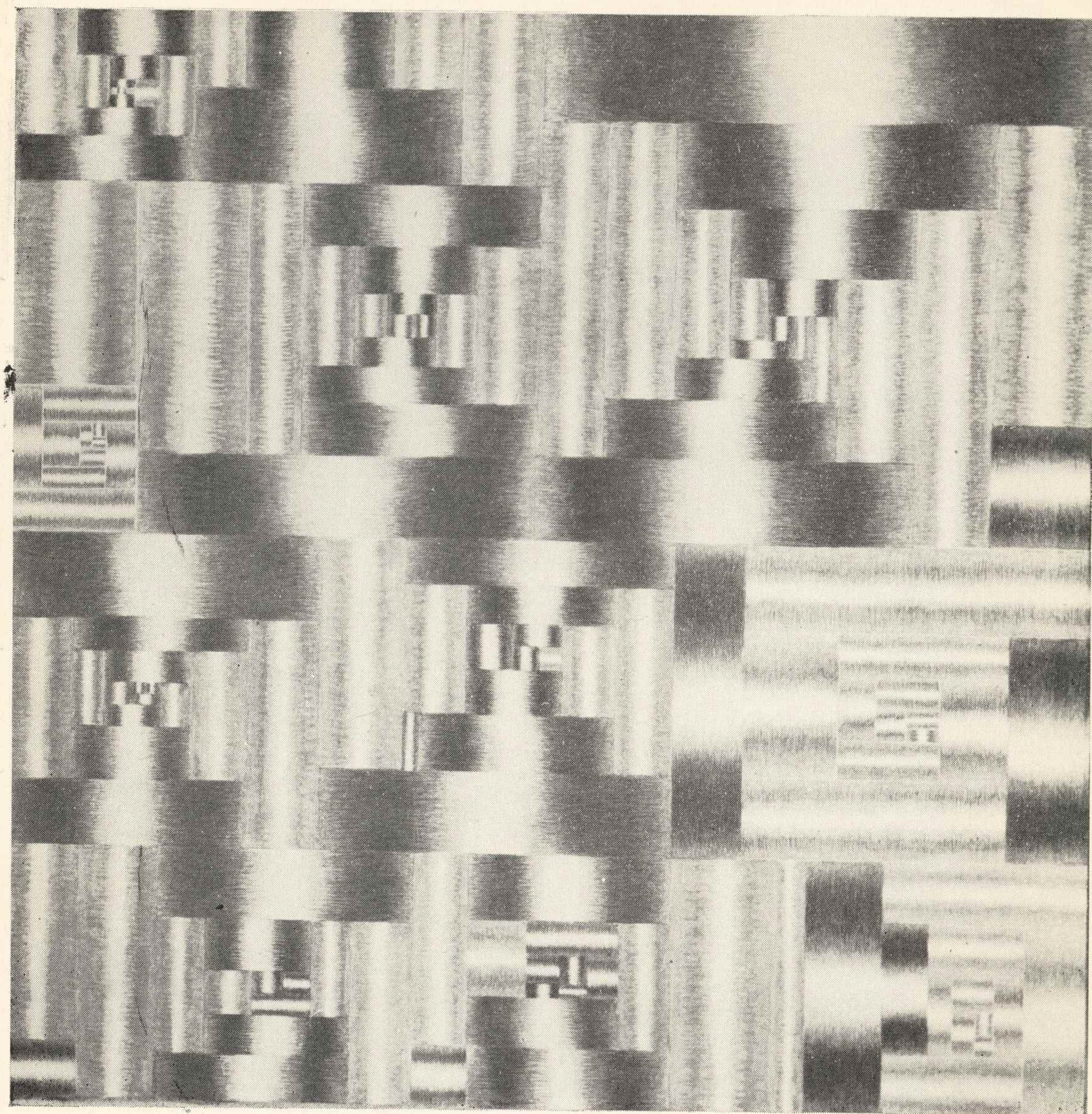

27. Poliformy II

40. Poliformy XI

39. Poliformy X

Projekt ekspozycji i opracowanie
graficzne katalogu:

Zofia Artymowska

Projekt plakatu: Hubert Hilscher

Zdjęcia: Leonard Sempoliński, Pra-
cownia Fotograficzna CBWA-

Wiesława Rolke

Zdjęcia barwne: CAF,

Harry Weinberg

Zdjęcie autorki: Piotr Barącz

Redakcja techniczna:

Henryk Malko (CBWA)

Cena zł 10.—

Nakład 500 egz.

**The Association of Polish Artists
The Central Office of Art Exhibitions (CBWA)
Paintings**

by

Zofia Artymowska

April 1971

Warsaw, „Zachęta” Art Gallery, plac Małachowskiego 3

Mrs. ZOFIA ARTYMOWSKA, born in Cracow, studied in the Academy of Fine Arts in Cracow and obtained her M. A. degree in 1950. From 1953 to 1956 she collaborated with other Polish artists in the execution of murals for the Old City and New City, two districts in Warsaw, and was awarded the Second State Award in recognition of her work.

Since 1952 she has participated in several national and group exhibitions in her country. Her work was exhibited in Poland and abroad: West Germany (Rheinhausen 1962, Essen, Bad Godesberg 1963, and Munich 1963, 1964), USA (Chicago 1963), Spain 1963, Iraq 1964 — 1968.

One man exhibitions:

Warsaw — 1959, „Krzywe Koło”, Gallery of Modern Art

Baghdad — 1960, The Iraqi Society & Association of Engineers

Warsaw — 1963, Gallery of the Association of Polish Artists

Beirut — 1964, Hotel Carlton

Baghdad — 1965, Al-Wasiti Art Gallery

Baghdad — 1967, The National Gallery of Modern Art

Łódź — 1970, The Office of Art Exhibition (BWA)

Much of Mrs. Artymowska's work is now in private collections and in the Polish National Museum and in the National Gallery of Modern Art in Baghdad. From 1960 till 1968 she was Professor of Art in the University of Baghdad.

address: Z. Artymowska, 40/42 Piwna st., Warsaw, Poland

Paintings presented in this exhibition have been chosen from work done between 1967 and 1971.

They appear to have different foundations but they are a continuation of experiments in spacial definition. Among them one can find works having multi-directional possibilities of exposition, as well as segment-paintings, apt to create — through the combination of arrangements — more and more visions of shapen space.

Zofia Artymowska

How to put on a plane, limited and fixed surface — canvas, wooden board or wall — the multiplicity of impressions flowing incessantly from a three-dimensional reality, in whose constant movement we are immersed, is a problem as old as the art of painting. An art which seeks not only after the beauty of colour and shape but, above all, (and let us not shrink from a somewhat grand and overworked formula), after a determination of man's relationship with the world around him. For, even apart from the metaphysical scope of the problem, everything we want to enclose in a painter's expression on a plane exists in space and time, has its own volume and moves in a certain direction. Everything, even that which is not an object in itself, is a sublimated relation between space patterns, an indication of relationship between things existing in time. Thus, the perennial painter's dilemma, i.e. the need to reconcile opposites, although clothed in an infinite variety of individual forms, arises in fact between two extreme trends. One strives to harness life's dynamics with the rigours of a closed surface, limiting the expression to a flat patch and contour, and even trying to reach the maximum of unity which is impossible to realise absolutely. The other, contrarily, goes towards the laws of nature, breaking and interrupting — sometimes literally so — the intrinsic unity of picture's flat surface in order to create a different kind of unity, the unity of opposites.

Zofia Artymowska, though she completed her studies in Professor Eibisch's studio, was never interested in the play of impressions on a canvas surface. Her independent creativeness worked its way through various experiments with monumental forms, concentrating of late on the problem of space in picture. She has tried her hand at, among other things, wall painting, mosaic, which is related in function to the former; and in monotype, an entirely different medium. These changes in technical media are not the result of chance or external circumstances, but flow from a method pursued consistently: the change of tools prevents routine, forces the artist to tackle the same problems each time in a different way.

Having switched over to painting on canvas Zofia Artymowska went from attempting to find a monumental shape, suspended as it were in a more or less differentiated space, and from suggesting appropriate material, to an analysis of the changing relations between things. She forced herself into a strict discipline of procedure and began by studying, by transposing individual problems on the surface of the painting. The results include arrangements of parallel planes, clearly legible through the severe geometry of lattices; the treatment suggesting in-drawing movement or swellings of surface within concentric patterns; suggestions of a rhythmic one-directional ripple; and finally, more dynamic spiral forms. She also admits outside interference: the proper hanging of a painting alters the statics of verticals and planes in favour of the dynamic effects of slanting lines; while

in pictures composed of several parts she leaves an opportunity for the spectator to alter and invigorate the composition.

The analysis of shape and movement, of space relationship between things, leads naturally to the concretization of an object. Rounded forms, glistening with the indifferent smoothness of precisely finished metal, suggest three-dimensionality in an increasingly forceful way. Here Artymowska is interested not so much in the quality of material as in the action to which she harnesses those forms. They inevitably strive to build themselves up into new objects-symbols which serve to concretize and bring back closer to imagination certain notions which had been previously abstracted from it. It is curious to note that at this stage of her research Zofia Artymowska comes nearer to the trends which express in various ways the *raison d'être* for artistic expression in relating art to reality.

Irena Jakimowicz

-
1. Interdependent Forms I, 1967	oil — 67×67 cm
	„ — 67×67 cm
	„ — 55×78 cm
	„ — 67×67 cm
	„ — 67×67 cm
2. Interdependent Forms II, 1967	oil — 67×67 cm
	„ — 42×89 cm
	„ — 37×89 cm
3. Profundity, 1968	acryl, oil — 67×67 cm
4. Suspended Form, 1968	acryl — 67×67 cm
5. Interdependent Forms IV, 1968	oil — 65×27 cm
	„ — 65×33 cm
	„ — 27×92 cm
	„ — 27×92 cm
6. Rhythmic Space I (Various directional composition), 1968	acryl — 67×67 cm
7. Triptych (II Part), 1968	oil, crayon — 159×110 cm
8. Triptych (III Part), 1968	oil, crayon — 158×110 cm
9. Study of Space I (Various directional composition), 1969	acryl — 67×67 cm
10. Waving I (Various directional composition), 1969	acryl — 67×67 cm
11. Waving II, 1969	acryl — 73×73 cm
12. Waving III, 1969	acryl — 73×73 cm
13. Rhythmic Space II (Various directional composition), 1969	acryl — 73×73 cm

14. Interdependent Forms V, 1969	oil — 33×65 cm
	„ — 33×65 cm
	„ — 33×92 cm
	„ — 33×92 cm
15. Interdependent Forms, VI, 1969	acryl — 95×67×67 cm
	acryl — 95×67×67 cm
	acryl — 67×67 cm
16. Divided Space I, 1969	acryl — 67×67 cm
17. Divided Space II, 1969	acryl — 67×67 cm
18. Divided Space III, 1969	acryl — 100×100 cm
19. Study of Space II, (Various directional composition), 1969	acryl — 67×67 cm
20. Study of Space III (Various directional composition), 1969	acryl — 67×67 cm
21. Rhythmic Space III (Various directional composition), 1969	acryl — 67×67 cm
22. Two Planes, 1969	acryl, oil — 114×114 cm
23. Rhythm I, 1969	acryl, oil — 100×100 cm
24. Rhythm II, 1969	acryl, oil — 100×100 cm
25. Rhythm III, 1970	acryl, oil — 100×100 cm
26. Polyforms I, 1970	acryl — 114×114 cm
27. Polyforms II, 1970	acryl — 114×114 cm
28. Polyforms III, 1970	acryl — 73×73 cm
29. Polyforms IV, 1970	acryl — 114×114 cm
30. Vibration, 1970	acryl — 114×114 cm
31. Divided Space IV, 1970	acryl — 114×114 cm
32. Polyforms V (Interior), 1970
(National Museum in Warsaw)	acryl — 114×114 cm
	acryl — 130×114 cm
33. Polyforms VI (Interior II), 1970	acryl — 130×145 cm
34. Polyforms VII (Knossos), 1970	acryl — 100×100 cm
35. Polyforms VIII (Interior III), 1970	acryl — 145×130 cm
36. Polyforms IX, 1970	acryl — 73×73 cm
37. Divided Space V, 1970	acryl — 92×92 cm
	acryl — 92×92 cm
	acryl — 92×92 cm
	acryl — 92×92 cm
	acryl — 81×81 cm
38. Profundity II, 1970	acryl — 130×130 cm
39. Polyforms X (Motion Movement), 1970	acryl — 100×140 cm
40. Polyforms XI, 1970	acryl — 65×65 cm
41. Study of Space IV, 1970	acryl — 146×81 cm
42. Polyforms XII, 1971	acryl — 170×117 cm
43. Polyforms XIII, 1971	acryl — 81×81 cm
44. Polyforms XIV, (Profundity III), 1971	acryl — 81×81 cm
45. Polyforms XV, 1971	acryl — 89×89 cm

arty mowska

ARTY
MOW
SKA